

Integrale veiligheid

7de leerjaar
VII-InVe

BRUSSEL

D/2025/13.758/048

Versie januari 2025

1 Inleiding

De uitrol van de modernisering secundair onderwijs gaat gepaard met een nieuwe generatie leerplannen. Leerplannen geven richting en laten ruimte. Ze faciliteren de inhoudelijke dynamiek en de continuïteit in een school en lerarenteam. Ze garanderen binnen het kader dat door de Vlaamse regering werd vastgelegd voldoende vrijheid voor schoolbesturen om het eigen pedagogisch project vorm te geven vanuit de eigen schoolcontext. Leerplannen zijn ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. Ze versterken het eigenaarschap van scholen die d.m.v. eigen beleidskeuzes de vorming van leerlingen gestalte geven. Leerplannen laten ruimte voor het vakinhoudelijk en pedagogisch-didactisch meesterschap van de leraar, maar bieden ondersteuning waar nodig.

1.1 Het leerplanconcept: vijf uitgangspunten

Leerplannen vertrekken vanuit het **vormingsconcept** van de katholieke dialoogschool. Ze laten toe om optimaal aan te sluiten bij het pedagogisch project van de school en de beleidsbeslissingen die de school neemt vanuit haar eigen visie op onderwijs (taalbeleid, evaluatiebeleid, zorgbeleid, ICT-beleid, kwaliteitsontwikkeling, keuze voor vakken en lessen ...).

Leerplannen ondersteunen **kwaliteitsontwikkeling**: het leerplanconcept spoort met kwaliteitsverwachtingen van het Referentiekader onderwijskwaliteit (ROK). Kwaliteitsontwikkeling volgt dan als vanzelfsprekend uit keuzes die de school maakt bij de implementatie van leerplannen.

Leerplannen faciliteren een **gerichte studiekeuze**. De leerplandoelen sluiten aan bij de verwachte competenties van leerlingen in een bepaald structuuronderdeel. De feedback en evaluatie bij de realisatie ervan beïnvloeden op een positieve manier de keuze van leerlingen na elke graad.

Leerplannen gaan uit van de **professionaliteit** van de leraar en het **eigenaarschap** van de school en het lerarenteam. Ze bieden voldoende ruimte voor eigen inhoudelijke keuzes en een eigen didactische aanpak van de leraar, het lerarenteam en de school.

Leerplannen borgen de **samenhang** in de vorming. Die samenhang betreft de verticale samenhang (de plaats van het leerplan in de opbouw van het curriculum) en de horizontale samenhang tussen vakken binnen structuuronderdelen of over structuuronderdelen heen. Op die manier faciliteren en stimuleren de leerplannen leraren om over de vakken heen samen te werken en van elkaar te leren.

1.2 De vormingscirkel – de opdracht van secundair onderwijs

De leerplannen vertrekken vanuit een gedeelde inspiratie die door middel van een vormingscirkel wordt voorgesteld. We 'lezen' de cirkel van buiten naar binnen.

- Een lerarenteam werkt in een katholieke dialoogschool die onderwijs verstrekt vanuit een **specifieke traditie**. Vanuit het eigen pedagogisch project kiezen leraren voor wat voor hen en hun school goed onderwijs is. Ze wijzen leerlingen daarbij de weg en gebruiken daarvoor **wegwijzers**. Die zijn een inspiratiebron voor leraren en zorgen voor een Bijbelse 'drive' in hun onderwijs.

- De kwetsbaarheid van leerlingen ernstig nemen betekent dat elke leerling **belooftevol** is en alle leerkansen verdient. Die leerling is **uniek als persoon** maar ook **verbonden** met de klas, de school en de bredere samenleving. Scholen zijn **gastvrije plaatsen** waar leerlingen en leraren elkaar ontmoeten in diverse contexten. De leraar vormt zijn leerlingen vanuit een **genereuze** attitude, hij geeft om zijn leerlingen en hij houdt van zijn vak. Hij durft af en toe de gebaande paden verlaten en stimuleert de **verbeelding en creativiteit** van leerlingen. Zo zaait hij door zijn onderwijs de kiemen van een hoopvolle, **meer duurzame en meer rechtvaardige wereld**.
- Leraren vormen leerlingen door middel van leerinhouden die we groeperen in negen **vormingscomponenten**. De aaneengesloten cirkel van vormingscomponenten wijst erop dat vorming een geheel is en zich niet in schijfjes laat verdelen. Je kan onmogelijk over taal spreken zonder over cultuur bezig te zijn; wetenschap en techniek hebben een band met economie, wiskunde, geschiedenis ... Dwarsverbindingen doorheen de vakken zijn belangrijk. De vormingscirkel vormt dan ook een dynamisch geheel van elkaar voortdurend beïnvloedende en versterkende componenten.
- Vorming is voor een leraar nooit te herleiden tot een cognitieve overdracht van inhouden. Zijn meesterschap en passie brengt een leraar ertoe om voor iedere leerling de juiste woorden en gebaren te zoeken om **de wereld te ontsluiten**. Hij introduceert leerlingen in de wereld waarvan hij houdt. Een leraar zorgt er bijvoorbeeld voor dat leerlingen kunnen worden gegrepen door de cultuur van het Frans of door het ambacht van een metselaar. Hij initieert leerlingen in een wereld en probeert hen zover te brengen dat ze er hun eigen weg in kunnen vinden.
- Een leraar vormt leerlingen als **individuele leraar**, maar werkt ook binnen **lerarenteams** en binnen een **beleid van de school**.
- De uiteindelijke bedoeling is om **alle leerlingen** kwaliteitsvol te vormen. Leerlingen zijn dan ook het hart van de vormingscirkel, zij zijn het op wie we inzetten. Zij dragen onze hoop mee: de nieuwe generatie die een meer duurzame en meer rechtvaardige wereld zal creëren.

1.3 Ruimte voor leraren(teams) en scholen

De leraar als professional, als meester in zijn vak krijgt vrijheid om samen met zijn collega's vanuit de leerplannen aan de slag te gaan. Hij kan eigen accenten leggen en differentiëren vanuit zijn passie, expertise, het pedagogisch project van de school en de beginsituatie van zijn leerlingen.

De leerplandoelen zijn noch chronologisch, noch hiërarchisch geordend. Ze laten ruimte aan het lerarenteam en de individuele leraar om te bepalen welke leerplandoelen op welk moment worden samengenomen, om didactische werkvormen te kiezen, contexten te bepalen, eigen leerlijnen op te bouwen, vakoverschrijdend te werken, en flexibel om te gaan met een indicatie van onderwijstijd.

1.4 Differentiatie

Om optimale leerkansen te bieden is **differentiëren** van belang in alle leerlingengroepen. Leerlingen voor wie dit leerplan is bestemd, behoren immers wel tot dezelfde doelgroep, maar bevinden zich niet noodzakelijk in dezelfde beginsituatie. Zij hebben een niet te onderschatten – maar soms sterk verschillende – bagage mee vanuit de onderliggende graad, de thuissituatie en vormen van informeel leren. Het is belangrijk om zicht te krijgen op die aanwezige kennis en vaardigheden en vanuit dat gegeven, soms

gedifferentieerd, verder te bouwen. Positief en planmatig omgaan met verschillen tussen leerlingen verhoogt de motivatie, het welbevinden en de leerwinst voor elke leerling.

De leerplannen bieden kansen om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden en door de leeromgeving aan te passen. Ze nodigen ook uit om te differentiëren in evaluatie.

Differentiatie door te verdiepen en te verbreden

Sommige leerlingen denken meer conceptueel en abstract. Andere leerlingen komen vanuit een meer concrete benadering sneller tot inzichtelijk denken. Variëren in abstractie spreekt leerlingen aan op hun capaciteiten en daagt hen uit om van daaruit te groeien.

Daarnaast bieden leerplannen kansen om de complexiteit van leerinhouden aan te passen. Dat kan door een complexere situatie te schetsen, een minder ingewikkelde bewerking of handeling voor te stellen, of door meer kennis of vaardigheden aan te bieden om leerlingen uit te dagen.

De ene context kan betekenisvol zijn voor een leerlingengroep, terwijl een andere context dan weer betekenisvoller kan zijn voor een andere leerlingengroep. Leerinhouden in verschillende contexten aanbrenge biedt kansen om leerlingen aan te spreken op hun interesses en daagt hen tegelijk uit om andere interesses te verkennen en zo hun horizon te verruimen.

In 'extra' wenken bij de leerplandoelen en in beperkte mate ook via keuzeleerplandoelen bieden we je inspiratie om te differentiëren door te verdiepen en te verbreden.

Differentiatie door de leeromgeving aan te passen

Doordachte variatie in werkvormen (groepswerk, individueel, auditief, visueel, actief ...) vergroot de kans dat leerdoelen worden gerealiseerd door alle leerlingen. Het helpt hen bovendien ontdekken welke manieren van leren en informatie verwerken best bij hen passen.

De ene leerling kan snel of zelfstandig werken, de andere heeft meer tijd of begeleiding nodig. Variëren in de mate van ondersteuning, gericht aanbieden van hulpmiddelen (voorbeelden, schrijfkaders, stappenplannen ...) en meer of minder tijd geven, daagt leerlingen uit op hun niveau en tempo.

Leerlingen op hun niveau en vanuit eigen interesses laten werken kan door te differentiëren in product, bijvoorbeeld door leerlingen te laten kiezen tussen opdrachten die leiden tot verschillende eindproducten.

Het samenstellen van groepen kan een effectieve manier zijn om te differentiëren. Rekening houden met verschil in leerdoelen en leerlingenkenmerken laat leerlingen toe van en met elkaar te leren.

Technologie kan al die vormen van differentiatie ondersteunen. Zo kunnen leerlingen op hun maat werken met digitale leermiddelen zoals educatieve software of online oefenprogramma's.

Differentiatie in evaluatie

Tenslotte laten de leerplannen toe te differentiëren in [evaluatie](#) en feedback. Evalueren is beoordelen om te waarderen, krachtiger te maken en te sturen.

Na de afronding van een lessenreeks of na een langere periode gaan leraren door middel van summatieve evaluatie na waar leerlingen staan. De keuze van een evaluatie- en feedbackvorm is afhankelijk van de vooropgestelde doelen.

Formatieve evaluatie is geïntegreerd in het leerproces en gaat uit van een actieve betrokkenheid van leraar en leerling. Het zet leerlingen aan het denken over hun vorderingen en laat leraren toe om tijdens het leerproces effectieve feedback te geven. Door middel van formatieve evaluatie krijgen leraren een goed zicht op het leerproces van leerlingen zodat ze het verder gericht en waar nodig kunnen bijsturen. Het is

bovendien een rijke bron voor leraren om te reflecteren over de eigen onderwijspraktijk en de eigen pedagogisch-didactische aanpak bij te sturen.

1.5 Opbouw van leerplannen

Elk leerplan is opgebouwd volgens een vaste structuur. Alle onderdelen maken inherent deel uit van het leerplan. Schoolbesturen van Katholiek Onderwijs Vlaanderen die de leerplannen gebruiken, verbinden zich tot de realisatie van het gehele leerplan.

De **inleiding** licht het leerplanconcept toe en gaat dieper in op de visie op vorming, de ruimte voor leraren(teams) en scholen en de mogelijkheden tot differentiatie.

De **situering** geeft aan waarop het leerplan is gebaseerd en beschrijft o.a. de beginsituatie en de plaats in de lessentabel.

In de **pedagogisch-didactische duiding** komen o.a. inbedding in het vormingsconcept, de krachtlijnen, de opbouw en aandachtspunten aan bod.

De **leerplandoelen** zijn helder geformuleerd en geven aan wat van leerlingen wordt verwacht. Waar relevant geeft een opsomming of een afbakening (★) aan wat bij de realisatie van het leerplandoel aan bod moet komen. Ook pop-ups bevatten informatie die noodzakelijk is bij de realisatie van het leerplandoel. De leerplandoelen zijn gebaseerd op de minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een beroepskwalificatie of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Indien een leerplandoel verder gaat, vind je een '+' bij het nummer van het leerplandoel. Al die leerplandoelen zijn verplicht te realiseren. In een aantal gevallen zijn keuzedoelen opgenomen; die leerplandoelen zijn weergegeven in een grijze kleur en het nummer van het leerplandoel wordt voorafgegaan door 'K'.

De leerplandoelen zijn ingedeeld in een aantal rubrieken. Bovenaan elke rubriek vind je de relevante minimumdoelen van de basisvorming, de specifieke minimumdoelen, de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen. Als leraar hoef je je die taal niet eigen te maken. Het volstaat dat je de leerplandoelen realiseert zoals opgenomen in het leerplan. Waar relevant wordt de samenhang met andere leerplannen in dezelfde graad aangegeven, evenals de samenhang met de onderliggende graad.

'Duiding' bij een leerplandoel bevat een noodzakelijke toelichting bij het doel. In pedagogisch-didactische wenken vinden leraren inspiratie om met het leerplandoel aan de slag te gaan. Een wenk 'extra' bij een leerplandoel biedt leraren inspiratie om verder te gaan dan wat het leerplandoel minimaal vraagt.

De **basisuitrusting** geeft aan welke materiële uitrusting is vereist om de leerplandoelen te kunnen realiseren.

Het **glossarium** bevat een overzicht van handelingswerkwoorden die in alle leerplannen van de graad als synoniem van elkaar worden gebruikt of meer toelichting nodig hebben. De **concordantie** geeft aan welke leerplandoelen zijn gerelateerd aan bepaalde minimumdoelen, specifieke minimumdoelen, doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties of andere doelen die in regelgeving vastliggen.

2 Situering

2.1 Beginsituatie

Leerlingen kunnen instromen vanuit verschillende domeinen en studierichtingen.

2.2 Plaats in de lessentabel

Het leerplan is gebaseerd op doelen die leiden naar de beroepskwalificatie Bewakingsagent.

Het leerplan is gericht op 22 lesuren en is bestemd voor de studierichting Integrale veiligheid. De duurtijd van de studierichting bedraagt twee semesters.

Het geheel van de vorming in elke studierichting vind je terug op de [PRO-pagina](#) met alle vakken en leerplannen die gelden per studierichting.

3 Pedagogisch-didactische duiding

3.1 Integrale veiligheid en het vormingsconcept

Het leerplan Integrale veiligheid is ingebed in het vormingsconcept van de katholieke dialoogschool. In het leerplan ligt de nadruk op de levensbeschouwelijke vorming, lichamelijke vorming, natuurwetenschappelijke en technische vorming en sociale en maatschappelijke vorming. De wegwijzers uniciteit in verbondenheid, kwetsbaarheid en belofte, gastvrijheid, generositeit en duurzaamheid maken er inherent deel van uit.

Levensbeschouwelijke vorming geeft leerlingen de tijd en de ruimte om te zoeken naar wie ze zijn en wat ze zullen worden. Leerlingen maken voortdurend (ethische) keuzes. Vanuit de dialoog met de eigen leefwereld, de diverse samenleving en het christelijk geloof, geven leerlingen hun levensbeschouwelijke identiteit vorm. De zeven wegwijzers bieden hen daarbij inspiratie: uniciteit in verbondenheid, kwetsbaarheid en belofte, gastvrijheid, rechtvaardigheid, duurzaamheid, verbeelding en generositeit.

In **lichamelijke vorming** ligt de focus op samen bewegen met respect voor de capaciteiten, mogelijkheden en grenzen van zichzelf en van anderen (**uniciteit in verbondenheid en oog voor kwetsbaarheid**). De leerlingen worden uitgedaagd tot het ontwikkelen van een gezonde en actieve levensstijl (**duurzaamheid**).

In **sociaal en maatschappelijke vorming** worden leerlingen uitgenodigd om met oog voor de **kwetsbaarheid** van zichzelf en de ander minder ik-gericht, empathisch en **genereus** in relatie te treden met de ander (**verbondenheid**). Maatschappelijke vorming zet leerlingen aan om zich open te stellen voor een diverse samenleving en een meer **gastvrije** wereld te creëren.

In **natuurwetenschappelijke en technische vorming** verwerven leerlingen betrouwbare kennis met betrekking tot de mens en zijn veiligheid (**duurzaamheid**). Technische vorming biedt leerlingen kansen tot het verwerven van technieken verbonden aan de uitoefening van veiligheidsberoepen.

Uit die vormingscomponenten en wegwijzers zijn de krachtlijnen van het leerplan ontstaan.

3.2 Krachtlijnen

Zinrijk en geïnspireerd: een levensbeschouwelijke en ethische gevoeligheid ontwikkelen

Leerlingen ontwikkelen een eigen kijk op mens, wereld en samenleving vanuit een levensbeschouwelijke inspiratie. Ze worden gevoelig voor wat betekenisvol is. Ze reflecteren over wat in hun eigen leven goed en minder goed loopt. Ze herkennen in concrete of beroepsgerichte ervaringen motieven en argumenten die hen uitnodigen en stimuleren om moreel te handelen. Ze leren openstaan voor de diepere dimensies van het leven en leren. Ze staan ook open voor levensbeschouwelijke keuzes van anderen en gaan daarover in dialoog.

Zorg dragen voor de eigen persoonlijke veiligheid en de persoonlijke en maatschappelijke veiligheid van anderen bewaken

In deze studierichting verwerven leerlingen competenties om binnen de context van de private bewaking zorg te dragen voor de persoonlijke en maatschappelijke veiligheid van anderen. Daarnaast exploreren leerlingen verschillende werkcontexten voor veiligheidsberoepen en -functies. De aandacht voor preventie en veiligheid staat hierbij centraal. Ze ontwikkelen vaardigheden die hen voorbereiden op selectieprocedures voor deze beroepen.

Als persoon in verbondenheid met anderen aan de diverse samenleving participeren

Samenleven en het uitoefenen van veiligheidsberoepen in een wereld die wordt gekenmerkt door diversiteit biedt mogelijkheden. Het zelf behoren tot verschillende groepen daagt leerlingen op vele vlakken uit. De school is bij uitstek een oefenplaats voor het constructief samenwerken en samenleven met elkaar. Vanuit het kennismaken met verschillende veiligheidsberoepen ontdekken leerlingen de diversiteit van de samenleving. Daarbij worden ze geconfronteerd met de kwetsbaarheid van bepaalde groepen of individuen binnen onze samenleving: gevangenen, slachtoffers van een ongeval, brand of conflictsituaties, mensen met (mentale) gezondheidsproblemen ... Vanuit de wegwijzers generositeit en gastvrijheid leren leerlingen binnen verschillende beroepssituaties respectvol in relatie gaan, communiceren, samenwerken met anderen, begeleiden van personen of groepen met aandacht voor de identiteit, integriteit en kwetsbaarheid van zichzelf en de ander.

Reflecteren over sociaal-maatschappelijke thema's met betrekking tot veiligheid

Vanuit het geloof in de kracht van de hoop leren leerlingen reflecteren over sociale en maatschappelijke thema's zoals angst, conflicten, zin van straf, de diversiteit in de samenleving, het belang van preventie ...

Fysieke paraatheid ontwikkelen

Het uitoefenen van en het toegelaten worden tot veiligheidsberoepen veronderstelt een gezonde en fitte levensstijl waarbij een goede conditie, het ontwikkelen van motorische vaardigheden en technieken belangrijk zijn.

3.3 Opbouw

Het leerplan bestaat uit vier onderdelen:

- basiscompetenties veiligheidsberoepen;
- recht;
- mens en samenleving:
 - communicatie en gedrag;
 - samenleving;
- veiligheidstechnieken.

3.4 Aandachtspunten

Opbouw

Veiligheidsberoepen hebben een gemeenschappelijke sokkel:

- een sterke focus op veiligheid en preventie;

- gemeenschappelijke basiscompetenties zoals het ontwikkelen van een gezonde levensstijl, deontologisch en verantwoord handelen en observeren en rapporteren;
- kennis van recht en specifieke regelgeving met betrekking tot de uitoefening van veiligheidsberoepen;
- kennis en vaardigheden in functie van het omgaan en communiceren met verschillende (kwetsbare) doelgroepen in een diverse samenleving;
- het belang van fysieke paraatheid en het uitvoeren van technische vaardigheden;
- functioneren binnen hiërarchische beroepscontexten waar discipline en specifieke rechten en plichten centraal staan;
- selectie en specifieke toelatingsvoorwaarden.

Vanuit die gemeenschappelijke sokkel werd het leerplan opgebouwd. De basiscompetenties, de onderdelen 'recht' en 'mens en samenleving' en de leerplandoelen 24 t.e.m. 27 uit de rubriek 'veiligheidstechnieken' (EHBO en levensreddende handelingen, fysieke paraatheid, veiligheid en preventie) vormen een gemeenschappelijke basis voor alle veiligheidsberoepen.

In het leerplan staan de leerplandoelen die leiden naar het de beroepskwalificatie bewakingsagent centraal. In de wenken (extra) en op de [leerplanpagina](#) vind je concretisering en verdieping in functie van andere veiligheidsberoepen terug.

Regelgeving en attestering

Op de [leerplanpagina](#) vind je duiding bij de vigerende regelgeving en de te behalen attesten die van toepassing zijn op de studierichting Integrale veiligheid. Omdat de inhouden afhankelijk zijn van de vigerende regelgeving, kunnen die wijzigingen ondergaan.

Focus op integrale veiligheid

Het leerplan biedt je de ruimte om leerlingen via getuigenissen, studiebezoeken of vormen van werkplekleren verschillende werkcontexten in veiligheidssectoren te laten exploreren. Zo verwerven ze inzicht in de taken en opdrachten van verschillende veiligheidsberoepen of -functies zoals politie, brandweer, penitentiair bewakingsassistent (veiligheidsassistent of detentiebegeleider), beroepen bij Defensie, gemeenschapswacht, preventieadviseur en beroepen bij douane of voetbalsteward. Dat inzicht in taken en functies van verschillende veiligheidsberoepen en -functies bevordert de samenwerking op het terrein.

Je kan leerlingen laten kennismaken met verschillende job- en opleidingsmogelijkheden, selectieproeven en toelatingsvoorwaarden in die veiligheidssectoren. Via wenken (extra) en de leerplanpagina vind je suggesties om andere veiligheidsberoepen aan bod te laten komen of om in te zetten op de voorbereiding van selectieproeven.

Omdat de opleidingen tot verschillende veiligheidsberoepen en -functies opgebouwd zijn vanuit een gemeenschappelijke sokkel zijn er opportuniteiten om leerlingen bijkomende attesten of certificaten te laten verwerven voor de functies van voetbalsteward, gemeenschapswacht, preventieadviseur niveau 3 ... Op de [leerplanpagina](#) vind je meer informatie over de voorwaarden (regelgevend kader), de relatie tot de leerplandoelen en noodzakelijke specifieke inhouden om dergelijke attesten te verwerven.

Basiscompetenties

De leerplandoelen uit de rubriek 'basiscompetenties' worden best in samenhang gerealiseerd met leerplandoelen uit andere rubrieken.

Instroom

De instroom van leerlingen in de studierichting Integrale veiligheid kan heel heterogeen zijn. Daarom is het belangrijk om de beginsituatie van de leerlingen in kaart te brengen, bv. via een intakegesprek.

Zo verwerven leerlingen die instromen vanuit het domein Maatschappij en welzijn in de derde graad kennis en vaardigheden met betrekking tot het onderdeel Mens en samenleving. Leerlingen die instromen vanuit het studiedomein sport werken in de derde graad aan een fitte en gezonde levensstijl. Ook leerlingen uit de derde graad dubbele finaliteit met een interesse voor het uitoefenen van een veiligheidsberoep of die zich willen voorbereiden op de selectieproeven, bv. voor de opleiding politie, kunnen instromen in het 7de leerjaar Integrale veiligheid.

Als leerlingen een sterke motivatie tonen voor een bepaald veiligheidsberoep of als je wil inspelen op verschillende leerlingenprofielen bieden de wenken 'extra' en de suggesties op de [leerplanpagina](#) je houvast om te differentiëren en de kennis en vaardigheden van leerlingen te verdiepen.

Als er een grote instroom is van cognitief sterkere leerlingen uit de dubbele finaliteit kan je ervoor kiezen om (voor bepaalde onderdelen) te werken met homogene leerlingengroepen. Ook de keuze voor het werken met een heterogene groep heeft voordelen. Leerlingen kunnen elkaar stimuleren en ondersteunen vanuit hun talenten. Uiteraard behoren ook vormen van binnenklasdifferentiatie tot de mogelijkheden.

Samenhang Integrale veiligheid en Defensie en veiligheid

De studierichting Integrale veiligheid bevat net als de studierichting Defensie en veiligheid leerplandoelen die leiden naar de beroepskwalificatie Bewakingsagent. Een samenwerking of uitwisseling tussen beide lerarenteams kan in functie van kwaliteitszorg een meerwaarde zijn.

Bij het gemeenschappelijk uitwerken van lesmateriaal is het belangrijk om oog te hebben voor de verschillen in leerlingenprofiel.

De studierichting Integrale veiligheid is arbeidsmarktgericht. De leerlingen verwerven vanuit een focus op het werkveld en de praktijk theoretische inzichten over integrale veiligheid en bewaking.

De studierichting Defensie en veiligheid heeft een doorstroomcomponent en bevat leerplandoelen die gebaseerd zijn op specifieke minimumdoelen toegepaste psychologie en bijkomende leerplandoelen voor DefensieDefensie, brandweer, justitie en politie. Ook de vakken van de algemene vorming zijn gebaseerd op andere minimumdoelen dan die voor leerlingen in de arbeidsmarktfinaliteit.

Werkplekieren en stage

Verschillende vormen van werkplekieren kunnen een meerwaarde bieden voor de realisatie van dit leerplan en voor de voorbereiding op een vlotte overstap naar de arbeidsmarkt. Werkplekieren omvat een breed continuüm van leeractiviteiten die gericht zijn op het verwerven van algemene en beroepsgerichte competenties waarbij de arbeidssituatie de leeromgeving is. Het kan onder meer gaan om gesimuleerde werkomgevingen, observatie-activiteiten, praktijklessen op verplaatsing, leerlingenstages ... De school heeft de ruimte om een beleid uit te stippelen over welke vormen van werkplekieren een plaats krijgen in de lespraktijk en met welk doel werkplekieren wordt ingezet.

In deze studierichting worden leerlingen voorbereid op het functioneren als bewakingsagent, maken ze kennis met verschillende veiligheidsberoepen en exploreren ze op locatie de specifieke werkcontexten door praktijklessen op verplaatsing, stage, observatieactiviteiten of andere extra-muros-activiteiten.

Complementaire leerplannen

Voor het zevende leerjaar zijn complementaire leerplannen ontwikkeld zoals Communicatie en interactie, Maatschappelijke oriëntatie en Ondernemerschap. Voor de vorming van leerlingen kan het een meerwaarde zijn om bij de realisatie van leerplandoelen uit dit leerplan de link te leggen met een of meer aspecten uit de complementaire leerplannen waarvoor de school al dan niet heeft gekozen.

3.5 Leerplanpagina

Wil je als gebruiker van dit leerplan op de hoogte blijven van inspirerend materiaal, achtergrond, professionalisering en lerarennetwerken, surf dan naar de [leerplanpagina](#).

4 Leerplandoelen

4.1 Basiscompetenties veiligheidsberoepen

Doelen die leiden naar BK

LPD 1 De leerlingen handelen veilig voor zichzelf en voor anderen.

Wenk: Oog hebben voor de veiligheid van zichzelf en van anderen is een belangrijke basishouding bij het uitvoeren van opdrachten en taken in deze studierichting. Je hebt binnen de verschillende onderdelen van het leerplan aandacht voor de vigerende regelgeving en procedures (LPD 2) aangaande de specifieke thema's of taken.

LPD 2 De leerlingen dragen bij aan de kwaliteit en cultuur van de organisatie en handelen volgens de visie, afspraken en procedures.

Wenk: Binnen alle sectoren zijn discipline, respect voor hiërarchie en het correct omgaan met procedures en afspraken belangrijke waarden en principes.

Wenk: Leerlingen handelen bij het uitvoeren van veiligheidstechnieken steeds volgens de geldende afspraken en procedures rekening houdend met de vigerende regelgeving.

LPD 3 De leerlingen handelen ergonomisch en hygiënisch.

Wenk: In samenhang met de leerplandoelen rond fysieke paraatheid (LPD 24, 25+ en 26) kan je met leerlingen vanuit concrete situaties werken aan ergonomie en hygiëne.

LPD 4 De leerlingen handelen economisch en duurzaam.

Wenk: Op school en bij het uitvoeren van veiligheidstechnieken handelen leerlingen economisch en duurzaam volgens de geldende richtlijnen en afspraken.

Wenk: Je kan leerlingen stimuleren om bij activiteiten werkplekleren oog te hebben voor kostenbewustzijn en duurzaamheid bij verplaatsingen.

LPD 5 De leerlingen hanteren een methodische aanpak bij een opdracht.

Wenk: Je kan leerlingen met behulp van stappenplannen of richtvragen leren om systematisch en methodisch te handelen. Het is belangrijk dat leerlingen zich bewust worden van verschillen tussen sectoren in gebruik van werkmodellen, terminologie ...

Wenk: Bij de fase van het heb je aandacht voor:

- het raadplegen van informatiebronnen zoals digitale en analoge bronnen: instructiefiches of -filmpjes, procedures, reglementen, risicoanalyses ... ;
- het kiezen voor materialen, benodigdheden, techniek of systeem;
- ...

Wenk: Bij de fase van het plannen kan je aandacht hebben voor het combineren en organiseren van taken.

Wenk: Bij de fase van het uitvoeren kan je rekening houden met

- principes zoals hygiënisch, veilig, ergonomisch, economisch, milieubewust handelen ...;
- andere criteria zoals autonoom werken, nauwkeurig handelen, binnen de afgesproken tijd werken, zich flexibel opstellen ...

Wenk: Bij de fase van het evalueren beoordelen leerlingen vanuit de samenhang met LPD 10:

- het proces: het eigen handelen en het handelen binnen het team;
- het resultaat: op individueel en op teamniveau.

Wenk: Je kan leerlingen werkpunten laten formuleren in functie van het eigen handelen of het handelen van de groep (LPD 8 en 10).

LPD 6 De leerlingen observeren feiten objectief.

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 1 en 30.

Wenk: Met behulp van observatieopdrachten kan je leerlingen inzicht laten verwerven in het onderscheid tussen observeren en interpreteren en in factoren die het observeren en interpreteren beïnvloeden. Zo kan je werken rond bewustwording van het eigen referentiekader en het waarnemen met alle zintuigen.

Wenk: Je hebt aandacht voor specifieke aspecten eigen aan het observeren in de bewakingssector zoals security awareness, verschil tussen observatie en surveillance, persoonsbeschrijving. Je kan werken vanuit casussen en simulaties.

Extra: In functie van het voorbereiden op het werken als gemeenschapswacht, voetbalsteward of preventieadviseur kan je aandacht hebben voor het observeren van aspecten in de omgeving.

LPD 7 De leerlingen informeren zich en rapporteren volgens procedures eigen aan de organisatie.

★ Gebruik van communicatieapparatuur

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 6 en 30.

Wenk: In functie van het rapporteren kan je leerlingen strategieën laten toepassen m.b.t. Nederlands. In bepaalde veiligheidsberoepen heeft het rapporteren een groter aandeel binnen het takenpakket, bv. politie en gemeenschapswacht.

Wenk: Je hebt aandacht voor specifieke aspecten eigen aan het rapporteren in de bewakingssector: procedure, soorten rapporten, kenmerken en vorm van een rapport.

Wenk: Je kan inzetten op technieken, methodes en procedures en het gebruik van communicatiemiddelen in functie van het efficiënt en effectief communiceren met collega's en in het kader en in functie van het leren uitvoeren van acties rekening houdend met de opdracht, de situatie en het terrein. Bij communicatieapparatuur kan je denken aan walkietalkie, portofoon, alarmen ...

Extra: Vanuit een voorbereiding op de selectie tot politie of gemeenschapswacht is het aangewezen om voldoende tijd te voorzien voor redactionele vaardigheden in het Nederlands en vaardigheden met betrekking tot het mondeling of schriftelijk rapporteren in het Frans of Engels.

Extra: In functie van brandweer en Defensie kan je inzetten op:

- het gebruik en onderhoud van communicatieapparatuur: radioprocedures en basismateriaal;
- het doorgeven van informatie m.i.v. het ontvangen en versturen van berichten: communicatietechnieken, waarnemingsverslag, aanduiden van doelen.

Extra: In functie van het werken als penitentiair beambte kan je inzetten op mondeling en schriftelijk rapporteren in het Nederlands.

LPD 8 De leerlingen werken samen in team.

Wenk: Je hebt aandacht voor samenwerken, het groepsproces, het hanteren van sociale en communicatieve vaardigheden, het belang van gemeenschappelijke afspraken ...

Wenk: Je kan leerlingen zowel in schoolse als in beroepsgerichte contexten tijdens praktijklessen op verplaatsing of extra-muros-activiteiten beroepsgerichte houdingen en vaardigheden bij het samenwerken met anderen laten inoefenen.

Wenk: Vanuit de lessen rond veiligheidstechnieken en via extra-muros-activiteiten krijgen leerlingen zicht op de taken en rollen van teamleden binnen verschillende sectoren. Ze verwerven inzicht in het belang van complementair samenwerken in team en in veiligheidssituaties.

Wenk: Het inzetten op actieve werkvormen tijdens lesmomenten kan het leren samenwerken bevorderen. Het is belangrijk dat leerlingen inzicht krijgen in hun rol, gedrag en interacties tijdens het samenwerken.

Wenk: De communicatieve en sociale vaardigheden waaraan je werkt in LPD 17 zijn ook belangrijk voor het werken in team. Vanuit situatieschetsen en via rollenspelen kan je leerlingen communicatieve en sociale vaardigheden laten inoefenen. Samenwerken, omgaan met feedback, overleggen, het maken van afspraken en bespreekbaar maken van conflicten, zich bewust zijn van eigen waarden en normen (LPD 22+ en 23+) zijn belangrijke vaardigheden en attitudes bij de uitoefening van veiligheidsberoepen. Vanuit de samenhang met LPD 21 leren

leerlingen oog hebben voor diversiteit in het team.

LPD 9 De leerlingen werken deontologisch correct in beroepsgerichte situaties met oog voor privacy en discretie.

Wenk: Bij deontologisch handelen denk je aan het belang van integriteit, beroepsgeheim, aansprakelijkheid, tucht, privacy, discretie, vertrouwen, meldingsplicht, belangenconflict, het respecteren van de professionele gedragscode binnen de organisatie, het opbouwen van een professionele relatie met collega's ... Vanuit de samenhang met LPD 22+ kan je vanuit situatieschetsen, concrete casussen of tijdens extra-muros-activiteiten werken aan sectorspecifieke aspecten in de bewakingssector zoals de relatie tot externen, professionele normen, moraliteit en eigenwaarde van de bewakingsagent, corruptie en omkoping, ethische gedragscode

Extra: Je kan ook aandacht hebben voor andere sectoren zoals

- gemeenschapswacht: ethische gedragscode en deontologie;
- politie: ethische gedragscode, deontologische code, privacy;
- voetbalsteward: discreet omgaan met info van de briefing;
- brandweer: de rechten en plichten van de brandweerman of -vrouw. Je kan werken rond volgende thema's: graden, hiërarchie, maatregelen in geval van intolerant of ongepast gedrag of het niet naleven van waarden of regels, het vertrouwelijk omgaan met informatie ...;
- Defensie: reglementaire voorschriften, de gedrags- en ethische regels en waarden. Met betrekking tot de rechten en plichten van de militair kunnen volgende thema's aan bod komen: graden, hiërarchie, insubordinatie, illegale afwezigheid ...;
- penitentiair beambte, politie of douane: de risico's tot normvervaging en valkuilen bij de uitoefening van de job; situaties waarbij het afglijden naar ontoelaatbaar of onprofessioneel gedrag een bedreiging inhoudt voor de veiligheid van de verschillende actoren binnen de beroepssituatie en de samenleving.

LPD 10 De leerlingen reflecteren over een concrete situatie, over het eigen handelen en het effect ervan op anderen.

Wenk: Door het gebruik van reflectiemodellen kan je leerlingen op een systematische wijze leren reflecteren. Mogelijke reflectiemodellen zijn Korthagen, Bateson (en Dilts), Ofman, STARR, GRROW ...

Wenk: Je kan aandacht hebben voor de samenhang tussen inwendige en uitwendige aspecten van gedrag. Inwendige aspecten van gedrag zijn bv. gedachten, gevoelens, intenties (willen).

4.2 Recht

Doelen die leiden naar BK

LPD 11 De leerlingen lichten bronnen en indeling van het recht toe.

Wenk: Indeling van het recht: privaatsrecht en publiekrecht en bijbehorende begrippen zoals burgerlijk recht, strafrecht en burgerlijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid.

Wenk: Bronnen van het recht zoals internationale en nationale wetgeving, geschreven en ongeschreven recht, grondrechten, wetten en decreten, rechtspraak en rechtsleer.

LPD 12 De leerlingen lichten de structuur van België als Federale staat toe:

- **principe van de scheiding der machten en rol van de belangrijkste actoren;**
- **belangrijkste bestuursniveaus en hun bevoegdheden.**

Wenk: In de derde graad reflecteren leerlingen over de betekenis, principes en werking van de democratische rechtsstaat en hun verantwoordelijkheid daarin.

LPD 13 De leerlingen lichten de dynamiek van de rechtsstaat toe die is gebaseerd op grondrechten en wederkerigheid.

Wenk: Onder dynamiek van de rechtsstaat kan je de manier waarop grondrechten zich tot elkaar verhouden en soms met elkaar op gespannen voet staan begrijpen.

Wenk: Bij grondrechten kan je denken aan het gelijkheidsbeginsel, persoonlijke vrijheid, recht op privacy, het eigendomsrecht, vrijheid van vergaderen en vereniging, vrijheid van meningsuiting, petitierecht, vrijheid van onderwijs en taal.

Wenk: Via casuïstiek laat je leerlingen de relatie tussen grondrechten en vigerende regelgeving voor de uitoefening van veiligheidsberoepen duiden (LPD 14).

LPD 14 De leerlingen analyseren aspecten van specifieke regelgeving met een impact op de uitoefening van veiligheidsberoepen.

Wenk: Je kan denken aan relevante aspecten uit de wet op het racisme en de xenofobie en de antiracismewet, wet op de verdovende middelen, wet op de privacy, camerawetgeving, KB van 16 februari 2006 betreffende de nood- en interventieplannen, KB van 28 maart 2014 betreffende de brandpreventie op de werkplaatsen, wettelijke verdediging, de Wegcode, wettelijk kader van prioritaire voertuigen, wettelijk kader gebruik van PBM; KB van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand ...

Wenk: Bij de uitwerking van de leerplandoelen uit het onderdeel veiligheidstechnieken hou je steeds rekening met de specifieke regelgeving betreffende het veiligheidsberoep.

Wenk: Je kan het belang van wetgeving en naleving van wetgeving (brand)veiligheid verduidelijken aan de hand van (actuele) voorbeelden: brand Innovation in 1967, Heizeldrama 1985, brand Londense Grenfell-toren 2017, aardbeving in Turkije 2023.

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 11 en met de leerplandoelen met betrekking tot veiligheidstechnieken.

Extra: Vanuit de toepassing op hulpdiensten en de functie van gemeenschapswacht of

politie zijn volgende aspecten van de Wegcode relevant: basisprincipes van het verkeersreglement, de meest courante verkeersborden, belangrijke artikelen uit de Wegverkeerswet, wetgeving betreffende parkeren, verschillende mogelijkheden en manieren van reageren bij een ongeval en invullen van aanrijdingsformulier.

Extra: Vanuit perspectief van de Gemeenschapswacht en het verwerven van het attest kan je werken rond de vigerende regelgeving betreffende de gemeenschapswacht en de plichten van de functie van gemeenschapswacht.

Extra: Je kan specifieke aspecten uit de voetbalwet analyseren die een impact hebben op de functie van steward: taken en bevoegdheden, Reglement van inwendige orde ...

Extra: Vanuit het perspectief van de brandweer kan je werken rond:

- het wettelijk kader van prioritaire voertuigen: karakteristieken van prioritaire voertuigen, soorten rijbewijs, geschiktheidsattest, aansprakelijkheid van bestuurder en werkgever;
- uitzonderingen voor prioritaire voertuigen in de Wegcode;
- verplichtingen van de gebruikers van prioritaire voertuigen, verplichtingen van weggebruikers t.o.v. een prioritair voertuig, risico's verbonden aan prioritaire voertuigen en defensief rijgedrag;
- verschillende mogelijkheden bij een ongeval met een interventiewagen zoals invullen van een aanrijdingsformulier.

Extra: Je kan leerlingen advies leren geven bij de toepassing van de maatregelen inzake welzijn op het werk. Je kan dat toepassen op verschillende werkcontexten van veiligheidsberoepen.

LPD 15 De leerlingen lichten aspecten toe van straf- en strafprocesrecht.

Wenk: Je kan denken aan volgende aspecten: belangrijkste actoren van de strafprocedure, indeling van de misdrijven, indeling van hoven en rechtbanken, bevoegdheden van rechtbanken en hoven, bestanddelen van een misdrijf, gronden van rechtvaardiging en verschoning, verzwarende en verzachtende omstandigheden, strafbare poging en deelneming, een blik op concrete wetgeving zoals bv. de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid ...

Wenk: Je kan aan de hand van een rechtszaak aspecten van het rechtssysteem laten onderzoeken en toelichten.

LPD 16 De leerlingen bespreken elementen van het arbeidsrecht met inbegrip van sociale verhoudingen en specifieke collectieve regelingen van toepassing op de bewakingssector.

Wenk: Volgende elementen zijn relevant: contract, soorten arbeidsovereenkomst, basisrechten en plichten van de werkgever en werknemer met inbegrip van veiligheid en welzijn, verschillen tussen een studentenovereenkomst en een arbeidsovereenkomst, verschillen tussen werken met en werken zonder een arbeidsovereenkomst, instanties voor advies, hulp en bescherming zoals VDAB, vakbonden.

Wenk: Specifiek in functie van de bewakingssector heb je oog voor de collectieve arbeidsovereenkomst en sectorale cao-bewaking, Paritair comité voor de bewakingsdiensten, sociale verhoudingen, inspectiediensten ...

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 28.

4.3 Mens en samenleving

Doelen die leiden naar BK

4.3.1 Communicatie en gedrag

LPD 17 De leerlingen hanteren communicatieve vaardigheden in beroepsgerichte gesprekscontexten.

Wenk: Je kan situaties uit het schoolgebeuren of uit beroepscontexten van veiligheidsberoepen aangrijpen om aan dit leerplandoel te werken. Voorbeelden van beroepsgerichte contexten zijn: fysiek en telefonisch onthaal, klachtenbehandeling, conflictsituaties, veiligheidssituaties ... Via rollenspelen kan je oefenen op perspectiefname. Perspectiefname veronderstelt dat je in het perspectief van de ander blijft, rekening houdend met de impact van het eigen referentiekader en het referentiekader van de ander op het gesprek.

Wenk: Je kan leerlingen een kader aanreiken zoals het communicatieschema, verbindende communicatie, geweldloze communicatie, de axioma's van Watzlawick. Je kan hen ontwikkelingsgerichte feedback geven met behulp van criteria eigen aan het gekozen kader.

Wenk: Je kan leerlingen vanuit een communicatiekader in schoolse en beroepsgerichte contexten houdingen en vaardigheden in en tijdens contacten met anderen laten inoefenen: empathie, authenticiteit, assertiviteit, cultuursensitiviteit, klantgerichtheid, in het perspectief van de ander blijven, verschillende perspectieven hanteren, communicatieve en sociale vaardigheden hanteren.

Wenk: Bij het doelgericht mondeling en schriftelijk communiceren gaat de aandacht naar formele en informele relaties in een een-op-eencontact of in groep. Je kan leerlingen de strategieën m.b.t. Nederlands, Frans of Engels laten toepassen in beroepsgerichte contexten.

Wenk: Je werkt rond vaardigheden die specifiek zijn voor veiligheidsberoepen: geven van instructies, rapporteren, bemiddelen bij confrontaties (geweld, agressie), informeren en verwijzen van personen, interculturele communicatie, aspecten van non-verbale communicatie ... Vanuit het profiel van de studierichting is het belangrijk om bij het communiceren rekening te houden met het regelgevend kader dat van toepassing is op de casus.

Wenk: Leerlingen gastvrij leren omgaan met de diversiteit in de klas of in de school is een mooie opstap tot het leren omgaan met de diversiteit in de samenleving (LPD 21). Bij het uitoefenen van veiligheidsberoepen is dit uitermate belangrijk. Je kan daarbij denken aan het leren omgaan met verschil: respecteren van waarden en verschillende morele regels ...(LPD 22+ en 23+).

Extra: Je kan leerlingen doelgericht mondeling of schriftelijk laten communiceren in het Frans of Engels.

LPD 18 De leerlingen illustreren de invloed van groepsgedrag op een individu.

Wenk: Wanneer je werkt rond het groepsgedrag van jongeren en volwassenen bied je leerlingen een theoretische onderbouw voor veiligheidsberoepen en het werken in team.

Wenk: Met betrekking tot de invloed van groepsprocessen kan je bv. denken aan het duiden van:

- conformiteit, bv. de meerderheidsinvloed;
- het omstaanderseffect;
- gehoorzaamheid;
- groepsontwikkeling;
- macht en leiderschap;
- stereotypen, vooroordelen en discriminatie (LPD 20+), bv. sociale rollentheorie, categorisatie ...;
- groeps- en publieksgedrag.

Wenk: Je kan deze inzichten toepassen of concretiseren vanuit situaties eigen aan veiligheidsberoepen, bv. delinquent gedrag van jongeren, pesten, vooroordelen en stereotypen ... In veiligheidsberoepen is kennis van groeps- en publieksgedrag belangrijk in functie van het voorkomen van onveilige situaties, het objectief observeren, het optreden bij incidenten en crisissituaties, het begeleiden van publiekstromen ...

Extra: In functie van het attest gemeenschapswacht besteed je expliciet aandacht aan het sociale gedrag van jongeren (individueel en in groep).

Extra: Je kan, bv. in relatie tot leerplandoel 20+, experimenten bespreken of illustreren die werden uitgevoerd om sociaal gedrag van mensen te onderzoeken, bv. Human zoo (Zimbardo), Milgram, Blue eyes–brown eyes (J. Elliott), overeenstemmingsexperimenten van Asch, doll test (Kenneth en Mamie Clark).

LPD 19 De leerlingen hanteren technieken om gepast te reageren bij angst, conflict en agressie.

Wenk: Je kan leerlingen de concepten angst, conflict, agressie en crisis laten toelichten of verklaren met behulp van theoretische kaders zoals model Cooper (crisis), Thomas en Killman (geweld), 5-fasenmodel (agressie) en het conflicthanteringsmodel van Groot.

Wenk: Je kan aandacht hebben voor verschillende vormen van agressie en grensoverschrijdend gedrag zoals instrumentele en emotionele agressie, verbale agressie, fysieke agressie (geweld), agressie met betrekking tot psychosen en groepsagressie.

Wenk: Vanuit het profiel van de studierichting is het belangrijk om bij het toepassen in beroepsgerichte situaties rekening te houden met het regelgevend kader dat op de casus van toepassing is.

Wenk: Je kan aandacht hebben voor het beheersen van de eigen angst, bv. kalmerings-

of ontspanningstechnieken (fysieke paraatheid).

Extra: In functie van het opleiden tot Gemeenschapswacht zet je ook in op conflicthantering bij jongeren.

4.3.2 Samenleving

LPD 20 + De leerlingen lichten met voorbeelden mechanismen achter racisme, discriminatie en xenofobie toe.

Wenk: Het is belangrijk om de begrippen racisme, discriminatie en xenofobie uit te leggen om zo de mechanismen achter de fenomenen te begrijpen.

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 18, 21 en 22+. In functie van het opleiden tot bewakingsagent kan je dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 14.

Wenk: Je kan aandacht hebben voor mechanismen zoals angst, wij-zij denken, groepsgevoel, uitsluiting, ontmenselijking, zondebokmechanisme, stereotypering en polarisering. Bij het werken rond discriminatie heb je oog voor verschillende vormen zoals seksisme en homohaat.

Extra: In functie van voetbalsteward kan je werken aan specifieke items zoals het gebruik van symbolen.

LPD 21 De leerlingen reflecteren over maatschappelijke en culturele gedragingen en gewoontes in functie van het gepast omgaan met diversiteit.

Wenk: Vanuit casussen leer je leerlingen oog hebben voor de diversiteit in de samenleving. Je hebt aandacht voor verschillende maatschappelijke en culturele gedragingen en gewoontes. Dit uit zich in verschillen die er zijn qua leeftijd, opleidingsniveau, sociale en culturele achtergrond, gezondheidsprofiel ... Ook voorkeuren, motivaties en gedragspatronen van mensen kunnen variëren. Inzicht verwerven in en reflecteren over specifieke handvatten of strategieën om ermee om te gaan zijn belangrijk in functie van de uitoefening van veiligheidsberoepen. Je kan denken aan strategieën zoals zich informeren, zich bewust zijn van gekleurdheid van de waarneming, kwesties bespreekbaar maken, negatieve aspecten benoemen, gepast reageren, zich tolerant opstellen en anderen aanzetten tot tolerantie.

Wenk: In samenhang met LPD 17 en 23+ kan je leerlingen vaardigheden met betrekking tot het omgaan met diversiteit laten inoefenen.

LPD 22 + De leerlingen reflecteren over ethische keuzes.

Wenk: Wanneer leerlingen inzicht hebben in verschillende deontologische principes (LPD 9) kan je hen via casuïstiek laten reflecteren over situaties waarin deontologische principes botsen met hun eigen referentiekader. Het is zinvol om aan de hand van concrete ervaringen met hen in dialoog te gaan over de ethische keuzes die uit die dilemma's volgen. In samenhang met LPD 14 leer je leerlingen dat een aantal deontologische principes zijn verankerd in regelgeving.

Wenk: Je kan focussen op vragen of dilemma's waarmee veiligheidsberoepen dagelijks in contact komen. Omgang met en vragen van collega's, slachtoffers en omstaanders kunnen leiden tot ethische vragen die ethische keuzes tot gevolg hebben, bv.

- wat is de zin van straf?
- hoe verhoud je je tegenover de diversiteit in de samenleving?
- reageer je op situaties van discriminatie of xenofobie?
- waarom is respect voor hiërarchie belangrijk binnen bepaalde veiligheidsdomeinen?
- waarom word je gescreend om toegang te krijgen tot een bepaald beroep?

Wenk: Je kan met je leerlingen een klasdiscussie voeren vanuit een aangebrachte casus uit de actualiteit of naar aanleiding van een ervaring tijdens werkplekleren. Je kan, bv. in samenspraak met de leraar Godsdienst derde graad, leerlingen kaders of modellen aanreiken om te reflecteren over morele of ethische vragen. Ze bieden leerlingen taal om ethische keuzes te bespreken.

Wenk: Je kan aan de hand van voorbeelden uit de actualiteit moeilijke of meer complexe situaties bespreken die leiden tot ethische vragen en keuzes. Het kan gaan over grensoverschrijdend gedrag of agressie, het gebruik van geweld door veiligheidsberoepen of over situaties van normvervaging in de veiligheidssector ... Ook meer maatschappelijke onderwerpen kunnen ter sprake komen: de plaats van camerabewaking op straat versus respect voor privacy, werken met bodycams bij politie, plaats van handhaving binnen de samenleving, beïnvloeding van veiligheidsbeambten door het criminele milieu ...

LPD 23 + De leerlingen dialogeren open en constructief over levensbeschouwing, inspiratie of zingeving.

Duiding: Je kan met leerlingen in gesprek gaan over zingeving of levensbeschouwing. Wanneer je met leerlingen in dialoog gaat over zingeving, bespreek je ervaringen die betekenis of zin geven aan je leven of je bestaan. Zingeving betekent het zoeken naar de zin, de richting of het doel van het leven of van grote ervaringen, gebeurtenissen in het leven.

Duiding: Je kan met leerlingen reflecteren en in dialoog gaan over inspiratie. Inspiratie komt van het Latijnse woord 'inspirare' dat letterlijk 'inademen' of 'inblazen' van een ziel of 'geest' betekent. Waar iemand zijn inspiratie, innerlijke kracht, bezieling, enthousiasme, gedrevenheid of 'vuur' uithaalt is heel persoonlijk. Dat kan zijn uit natuur, muziek, kunst, literatuur, sport, religie, maar ook een mens of een gebeurtenis kan dienen als bron van inspiratie.

Duiding: Wanneer mensen een soort Grote houvast of een overkoepelende visie op het leven en op wat het leven zin geeft delen, dan spreek je over een levensbeschouwing. Levensbeschouwingen geven een antwoord op vragen over de oorsprong van het universum en de mens, delen opvattingen over de mens (mensbeeld) en bepalen vanuit een visie op moraal en ethiek, wat is goed en kwaad, het dagelijks handelen. In religieuze levensbeschouwingen of godsdiensten staat het bestaan van een of meerdere goden centraal en de antwoorden die daaruit voortvloeien. Seculiere levensbeschouwingen, zoals het humanisme, vertrekken vanuit de mens om zin en vorm aan het leven te geven.

Wenk: Je kan gebeurtenissen en ervaringen tijdens werkplekleren aangrijpen om met dit

leerplandoel aan de slag te gaan.

Wenk: Je kan met leerlingen in dialoog gaan aan de hand van een aantal algemene vragen die hen als professionele beroepsbeoefenaar kunnen beroeren zoals

- wat inspireert je om voor dit beroep of voor deze opleiding te kiezen?
- wat versta je onder levenskwaliteit en waar ligt voor jou de balans tussen levenskwaliteit en werk?
- wat geeft jou energie?
- hoe kunnen mensen hoop vinden in situaties van kwetsbaarheid, bv. confrontatie met de ziekte van een collega, een overlijden ...? Hoe kunnen de christelijk visie en andere levensbeschouwelijke visies op hoop een uitdaging vormen voor de eigen visie?

Wenk: In functie van het omgaan met diversiteit op de werkvloer kan je leerlingen constructief kritisch laten reflecteren over eigen en andere levensbeschouwingen:

- wat betekent het dragen van levensbeschouwelijke tekens voor jou?
- hou je rekening met collega's die vasten en waarom zou je dit doen?
- welke culturele gewoonten herken je bij jezelf en bij collega's? Bv. respect voor ouders, de rol van vrouwen en mannen in het huishouden, religieuze rituelen of feestdagen ...

Wenk: Je kan met leerlingen in dialoog gaan over de wijze waarop je vanuit het beroep van bewakingsagent of binnen de sector van de veiligheid mee verantwoordelijkheid kan dragen voor je omgeving, de aarde ... (ecologisch bewustzijn - schepping). Je kan met hen reflecteren over de mate waarin zij dat een belangrijke waarde vinden in de uitoefening van een veiligheidsberoep.

Wenk: Vanuit concrete situatieschetsen kan je met leerlingen stilstaan bij vragen waar ze mogelijk als bewakingsagent mee worden geconfronteerd zoals

- waar haal je de kracht om staande te blijven in stressvolle situaties?
- wat heb je nodig om je gedragen te weten in het omgaan met kwetsbare situaties: het omgaan met personen met een bijzondere kwetsbaarheid, bv. psychische kwetsbaarheid, verslaving ..., het omgaan met verdriet of kwaadheid van omstaanders bij een incident?
- hoe ga je met collega's of medeleerlingen in dialoog over moeilijke thema's zoals een ouder die ziek is, ouders die scheiden, een overlijden?

4.4 Veiligheidstechnieken

Doelen die leiden naar BK

LPD 24 De leerlingen passen EHBO-technieken en levensreddende handelingen toe.

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 3, 30 en 32: hulp en bijstand bieden aan personen.

Wenk: Het aanleren van deze methodes en technieken staat in functie van het behalen van het attest Hulpverlener (Bewakingsagent).

Extra: Als voorbereiding op de brandweeropleiding kunnen bijkomend volgende inhouden aan bod komen:

- algemene interventieprocedures;
- reanimatietechnieken m.i.v. AED en verstikking bij volwassenen, kinderen en zuigelingen;
- shock, stelpen van ernstige bloedingen, brandwonden, hulp bij trauma: verstuiking en botletsels, vergiftiging, verdrinking, omgaan met stress (FIST);
- het psychosociaal interventieplan.

LPD 25 + De leerlingen ontwikkelen en onderhouden een gezonde en fitte levensstijl.

Wenk: In functie van het uitvoeren van opdrachten kan je inzetten op het ontwikkelen en onderhouden van uithoudingsvermogen, kracht, evenwicht en behendigheid en de motorische vaardigheden lopen, klimmen, klauteren, optrekken, opdrukken, gehurkt lopen, slepen en trappenloop. In voorbereiding op het uitoefenen van veiligheidsberoepen kan het zinvol zijn om in te zetten op zwemmen.

Wenk: Het uitoefenen van veiligheidsberoepen vraagt van leerlingen een fitte levensstijl en een goede conditie. De leerling is bereid om langdurige mentale en fysieke inspanningen te doorstaan. Je kan ook aandacht hebben voor gezonde voeding.

Wenk: Het ontwikkelen en onderhouden van fitheid en conditie staat in functie van de voorbereiding op selectieproeven:

- politie: fysiek parcours;
- brandweer:
 - in functie van de voorbereiding op het behalen van het Federaal geschiktheidsattest (selectie brandweer) kan je inzetten op volgende motorische vaardigheden en eigenschappen: lopen, klimmen, klauteren, optrekken, evenwicht, gehurkt lopen, opdrukken, slepen van een zeil en slang, slang ophalen en trappenloop. De recente normen vind je op brandweer.be;
- Defensie:
 - vaardigheden en activiteiten zoals sidebridge, pull-up, sit-up, lopen, hindernispiste, koordpiste, 15 km marcheren met lichte rugzak en oriëntatieloop. De recente normen voor de selectieproeven vind je op www.mil.be;
- gemeenschapswacht: conditie en oriëntatieloop.

Wenk: Bij de uitoefening van veiligheidsberoepen is aandacht voor de mentale gezondheid belangrijk. Je kan denken aan ontspanningstechnieken in functie van het leren omgaan met eigen angsten of het leren rustig blijven in conflictsituaties.

LPD 26 De leerlingen hanteren ontwijkingstechnieken in functie van het vermijden van verwondingen bij een fysieke aanval.

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met leerplandoelen betreffende de specifieke regelgeving voor veiligheidsberoepen en voor de bewakingsagent in het bijzonder (LPD 14).

Wenk: Volgende elementen komen aan bod:

- hoe reageren op vormen van geweld (LPD 19);

- inzetten van communicatieve en sociale vaardigheden (LPD 17);
- verdedigende houding;
- verschillende ontwijkstechnieken met aandacht voor opwarming, fysieke ontwijkstechnieken, ontwijk en controle.

LPD 27 De leerlingen lichten kernbegrippen met betrekking tot veiligheid en preventie toe.

Wenk: Je hebt hierbij aandacht voor het principe van integrale veiligheid, veiligheids- en noodplannen ...

Vanuit actuele voorbeelden kan je leerlingen kernbegrippen zoals preventie, gevaar, schade, risico, security, safety, bewaken, beveiligen, veiligheids-en risicoanalyse leren onderscheiden en toelichten.

LPD 28 De leerlingen lichten maatregelen toe ter bevordering van het welzijn op de werkvloer in de context van veiligheidsberoepen.

Wenk: Je kan dit leerplandoel zien in samenhang met LPD 14.

Wenk: Welzijn, begrippen en bepalingen in de Welzijnswet (KB 15 dec. 2010):

- welzijnsdomeinen;
- niveaus van preventiemaatregelen: het beschrijven op welke niveaus preventiemaatregelen zich voordoen en duiden waarmee je dient rekening te houden bij het nemen van maatregelen;
- belangrijkste betrokkenen bij welzijn (het welzijnsbeleid, hiërarchische lijn, werknemers) en hun taak;
- 6 stappen in de preventiehiërarchie m.i.v. de verantwoordelijkheden van de Interne Dienst voor Veiligheid en preventie.

Extra: Specifiek voor de oriëntatie op brandweer.

- Het is belangrijk dat leerlingen leren dat het beroep van brandweer zekere gevaren met zich meebrengt, die echter beheersbaar zijn door de toepassing van preventieve maatregelen en door een geregelde training.
- Je kan aan de hand van voorbeelden het verschil tussen een gevaar en een risico duiden.
- Gevaren bij interventies: gevaren door rook, explosiegevaar, zware gassen en dampen, gasflessen en drukflessen, instortingsgevaar, elektrocutiegevaar, radioactiviteit, gevaren op de openbare weg, andere gevaren en het risico op kanker.

LPD 29 De leerlingen lichten de organisatie van verschillende sectoren toe.

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 2.

Wenk: Bij organisatievormen denk je aan de bewakingsonderneming, interne bewakingsdienst, onderneming voor alarmsystemen, onderneming voor camerasystemen, onderneming voor veiligheidsadvies, opleidingsinstelling, veiligheidsdienst, maritieme veiligheidsonderneming.

Wenk: Je hebt aandacht voor activiteiten zoals statische en mobiele goederenbewaking en interventie na alarm, beveiligd vervoer, beheer van alarmcentrales,

bodyguarding, winkelinspectie, evenementenbewaking, bewaking in het uitgaansmilieu, sweepings, verrichten van vaststellingen, verkeersbegeleiding, bediening van technische middelen, andere vormen van persoonscontrole ...

Wenk: In functie van het oriënteren op of samenwerken met andere veiligheidsberoepen kan je aandacht hebben voor algemene organisatie, structuur en cultuur van de geïntegreerde politie, brandweer, steden en gemeenten (gemeenschapswacht), justitie, douane ...

LPD 30 De leerlingen voorkomen onveilige situaties binnen een gesimuleerde context.

Wenk: Omwille van de wettelijke bepaling kan je in functie van het opleiden tot bewakingsagent enkel inzetten op gesimuleerde contexten. Voor de oriëntatie op andere veiligheidsfuncties en beroepen kan je werken met reële contexten.

Wenk: Je kan in een eerste fase leerlingen in verschillende situaties risico's leren inschatten (risicoanalyse).

Wenk: In relatie tot communicatie (LPD 17) en conflicthantering (LPD 19) kan je werken aan het concept dynamische veiligheid.

Wenk: Je kan dit leerplandoel in samenhang zien met LPD 1, 6 en 14 en in samenhang met het uitvoeren van veiligheidstechnieken in de bewaking, bv. publieksstromen begeleiden, controles uitvoeren, hulp en bijstand bieden ...

Extra: Je kan veiligheidstechnieken uitvoeren in andere sectoren:

- voetbalsteward: oppervlakkige controles en sweeping;
- preventie-adviseur: het formuleren van preventiemaatregelen;
- gemachtigd opzichter/wegkapitein: begeleiden van zwakke weggebruikers;
- ...

Extra: Je kan aandacht hebben voor de rol die men vanuit de verschillende sectoren heeft voor de preventie van burgers:

- bewakingssector;
- brandweer: preventie van brand, CO-intoxicatie in leef- en woonsituatie, noodcentrale ...;
- politie: inbraakpreventie, verkeerspreventie ...;
- gemeenschapswacht: informeren van burgers ...

LPD 31 De leerlingen begeleiden publieksstromen binnen een gesimuleerde context.

Wenk: Omwille van de wettelijke bepaling kan je in functie van het opleiden tot bewakingsagent enkel inzetten op gesimuleerde contexten. Voor de oriëntatie op andere veiligheidsfuncties en beroepen kan je werken met reële contexten.

Wenk: In functie van het begeleiden van publieksstromen denk je aan volgende elementen van crowdmanagement: het verzorgen van een vlotte doorgang, rekening houden met capaciteit, sturen van publieksstromen in functie van publieksdichtheid en -gedrag, bewaken en vrijwaren van doorgangen ...

Wenk: Je kan via casuïstiek of via oefeningen aspecten van het begeleiden van publieksstromen laten inoefenen: bv. bij een opendeurdag, rollenspelen met betrekking tot communicatie, toegangscontrole (LPD 14) ...

Extra: Werkpleklers voetbalsteward of gemachtigd opzichter of wegkapitein bieden in reële contexten oefenkansen tot crowdmanagement.

LPD 32 De leerlingen treden op bij incidenten en crisissituaties binnen een gesimuleerde context met inbegrip van

- **hulp en bijstand bieden aan personen;**
- **bewakingstechnieken, -methodes en -procedures: technieken van alarmering, plaatsontuiming en (massa-)evacuatie.**

Wenk: Vanuit concrete situatieschetsen kan je volgende aspecten uitwerken:

- het preventief anticiperen op veiligheidsrisico's en verwittigen van instanties. Je kan aandacht hebben voor de beleids- en operationele coördinatie van interventies en betrokken disciplines: de hulpverleningsorganisaties);
- hulp en bijstand bieden aan personen met aandacht voor informatie geven en aanspreekpunt zijn, mensen in nood helpen, EHBO en levensreddende handelingen (LPD 24), doorgang vrijmaken voor hulpdiensten ...;
- alarmering, plaatsontuiming en (massa)evacuatie met aandacht voor evacuatie dossiers met nood- en interventieplannen, signalisatie, begeleiden van publieksstromen ...

Wenk: Je kan leerlingen technieken die toepasbaar zijn binnen een schoolcontext laten inoefenen, bv. evacueren, aandacht voor signalisatie ...

Extra: Werkpleklers voetbalsteward of meelopen met medewerkers Vlaams of Rode Kruis bieden daartoe oefenkansen.

LPD 33 De leerlingen illustreren technieken en procedures met betrekking tot brandpreventie en elementaire brandbestrijding.

Wenk: Je hebt aandacht voor de vuurdriehoek, oorzaken gevaren en het ontdekken van brand en technieken van brandbestrijding: werken met kleine blusmiddelen.

Wenk: Vanuit situatieschetsen kan je aandacht hebben voor verschillende aspecten van brandpreventie zoals

- manieren van melding of alarmering;
- doel van brandpreventie en principes van brandpreventiemaatregelen;
- rol van een brandpreventieadviseur;
- hoe veiligheidsmaatregelen in geval van brand ook redding van personen en goederen tot doel hebben;
- principes waarop brandveiligheid in een bouwwerk berust;
- verschil tussen actieve en passieve beschermende maatregelen;
- aspecten van het evacueren van gebouwen (m.i.v. woningen) in geval van brand: ontruiming, veiligheidsverlichting, signalisatie, vluchtplannen;
- eenvoudige preventiemaatregelen op te nemen door burgers: rookmelders, vluchtplan, blusmiddelen.

Extra: Je kan inzetten op het inoefenen van technieken.

LPD 34 De leerlingen lichten bewakingsmethodes, -technieken en -procedures toe met betrekking tot de controle van personen, bagage, voertuigen en gebouwen.

Wenk: Je hebt aandacht voor de bevoegdheden, procedures en uitvoeringswijzen. Volgende methodes en technieken komen aan bod:

- personen: veiligheidscontrole, oppervlakkige betasting, identiteitscontrole;
- bagage en voertuigen: doorzoeken op bv. aanwezigheid van onbevoegden; visuele controle ...;
- perimeter: instellen, organiseren en bewaken;
- bewakingsrondes in gebouwen of op sites.

5 Basisuitrusting

Basisuitrusting verwijst naar de infrastructuur en het (didactisch) materiaal die beschikbaar moeten zijn voor de realisatie van de leerplandoelen.

Om de leerplandoelen te realiseren dient de school minimaal de hierna beschreven infrastructuur en materiële en didactische uitrusting ter beschikking te stellen die beantwoordt aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu. Specifieke benodigde infrastructuur of uitrusting hoeft niet noodzakelijk beschikbaar te zijn op de school. Beschikbaarheid op de werkplek of een andere externe locatie kan volstaan. We adviseren de school om de grootte van de klasgroep en de beschikbare infrastructuur en uitrusting op elkaar af te stemmen.

5.1 Infrastructuur

Een leslokaal

- dat qua grootte, akoestiek en inrichting geschikt is om communicatieve werkvormen te organiseren;
- met een (draagbare) computer waarop de nodige software en audiovisueel materiaal kwaliteitsvol werkt en die met internet verbonden is;
- met de mogelijkheid om (bewegend beeld) kwaliteitsvol te projecteren;
- met de mogelijkheid om geluid kwaliteitsvol weer te geven;
- met de mogelijkheid om draadloos internet te raadplegen met een aanvaardbare snelheid.

Toegang tot (mobile) devices voor leerlingen.

Specifiek voor de leerplandoelen m.b.t. fysieke paraatheid (LPD 25+ en 26)

Afhankelijk van de keuze gemaakt voor bepaalde bewegingsdomeinen of onderdelen binnen een bewegingsdomein, is volgende infrastructuur nodig:

- binnen- en buitenterreinen toereikend voor het totaal van de ingerichte lessen;
- voldoende grote, afzonderlijke kleedkamers voor jongens en meisjes;
- terreinen voldoende groot en hoog met de nodige aandacht voor verluchting, verlichting, akoestiek, verwarming, hygiëne (schoonmaakbeurten) en veiligheid;
- plaats om toestellen weg te bergen.

Naast de gebruikelijke LO- en sportaccommodatie is het gebruik van kliminfrastructuur (klimmuur) aangewezen.

Aanbevolen zijn sanitaire ruimtes (met wc's en lavabo's) in de buurt van LO-accommodatie.

5.2 Materiaal, toestellen, machines en gereedschappen

Het aanwezige materiaal is voldoende voor de grootte van de klasgroep.

Leerlingen moeten gebruik kunnen maken van zeer uiteenlopende beroeps specifieke materialen eigen aan de beoogde veiligheidsberoepen. Voor de meeste scholen is het niet haalbaar om al deze beroeps specifieke materialen aan te kopen. Daarom is het aangewezen dat de school de nodige samenwerkingsverbanden aangaat met de brandweerschool, het lokale brandweerkorps, een privaat veiligheidsbedrijf ... Deze voorwaarde is noodzakelijk opdat leerlingen kennis kunnen maken met en gebruik maken van materialen eigen aan de sector.

Wanneer de school niet samenwerkt met een externe partner voor de lessen EHBO dienen er voldoende EHBO-materiaal, reanimatiepoppen en een oefen AED-toestel ter beschikking te zijn.

Specifiek voor de leerplandoelen m.b.t. fysieke paraatheid (LPD 25+, 26)

Afhankelijk van de keuze gemaakt door de vakgroep voor bepaalde bewegingsdomeinen of onderdelen binnen een bewegingsdomein, zijn volgende vooropgestelde materialen nodig.

Atletiek

Atletiek wordt bij voorkeur buiten beoefend op een atletiekpiste of loopparcours, spring- of werpaccommodatie. De school beschikt over voldoende plaats in openlucht (bv. grasvelden, speelplaats).

- hoogspringen:
 - 2 landingsmatten met voldoende densiteit;
 - kleine matjes, toversnoer of springlat;
 - hoogspringstaanders (combigebruik).
- verspringen: een zandbak als veilige landingsplaats
 - werpnummers:
 - werptuigen voor werpen, stoten en slingeren zoals:
 - tennisballen: 1 per 2 leerlingen;
 - kogels: 1 per 4 leerlingen;
- varia:
 - aflossingsstokken: 1 per 4 leerlingen;
 - meetlinten: 10m, 20m of 50m.

Doelspelen

Afhankelijk van de gekozen doelspelen:

- 1 bal, puck, frisbee per 2 leerlingen;
- minimum 2 doelen;
- 3 sets partijvesten of -linten van verschillende kleuren: 8-tal per set;
- ballenpomp.

Gymnastiek

- 1 sportraam per 4 leerlingen;
- 1 kleine mat per 3 leerlingen;
- 2 lange matten;

- 2 minitrampolines;
- 2 landingsmatten;
- 2 rekstokken (verstelbaar in de hoogte);
- 4 Zweedse banken of evenwichtsbalken;
- 2 springkasten;
- 1 bok of pegasus;
- 2 springplanken;
- klimtouwen.

Ritmische vorming en dans

- mogelijkheid om muziek voldoende luid af te spelen en te verbinden met moderne media.

Terugslagspelen

Afhankelijk van de gekozen terugslagspelen:

- 1 bal, shuttle per 2 leerlingen;
- 1 racket, palet per leerling;
- (lange) netten of verkeerslinten/toversnoeren.

Zwemmen

- Voldoende banen om veilig en efficiënt te zwemmen voor elke leerlingengroep.

Ander materiaal

Afhankelijk van de gekozen bewegingsdomeinen:

- ballen: verschillende hardheid, stuitvermogen, grootte, gewicht ...;
- rope skipping touwen (single rope, dubble dutch en lang touw);
- slagmaterialen;
- markeermateriaal (kegels, markeerplaatjes ...);
- schrijfbord, (score)bord;
- (hand)fluitjes;
- chrono's;
- hoepels of (fiets)buitenbanden;
- fitnessmateriaal.

Materiaal beschikbaar in functie van EHBO

- Een EHBO-koffer en de beschikbaarheid van ijs in de buurt van de sportaccommodatie.

6 Glossarium

In het glossarium vind je synoniemen voor en toelichting bij een aantal handelingswerkwoorden die je terugvindt in leerplandoelen en (specifieke) minimumdoelen van verschillende graden.

Handelingswerkwoord	Synoniem	Toelichting
Analyseren		Verbanden zoeken tussen gegeven data en een (eigen) besluit trekken
Beargumenteren	Verklaren	Motiveren, uitleggen waarom

Beoordelen	Evalueren	Een gemotiveerd waardeoordeel geven
Berekenen	Berekeningen uitvoeren	
Berekeningen uitvoeren	Berekenen	
Beschrijven	Toelichten, uitleggen	
Betekenis geven aan	Interpreteren	
Een (...) cyclus doorlopen	Een (...) proces doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Een (...) proces doorlopen	Een (...) cyclus doorlopen	Via verschillende fasen tot een (deel)resultaat komen of een doel bereiken
Evalueren	Beoordelen	
Gebruiken	Hanteren, inzetten, toepassen	
Hanteren	Gebruiken, inzetten, toepassen	
Identificeren		Benoemen; aangeven met woorden, beelden ...
Illustreeren		Beschrijven (toelichten, uitleggen) aan de hand van voorbeelden
In dialoog gaan over	In interactie gaan over	
In interactie gaan over	In dialoog gaan over	
Interpreteren	Betekenis geven aan	
Inzetten	Gebruiken, hanteren, toepassen	
Kritisch omgaan met	Kritisch gebruiken	
Kwantificeren		Beredeneren door gebruik te maken van verbanden, formules, vergelijkingen ...
Onderzoeken	Onderzoek voeren	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Onderzoek voeren	Onderzoeken	Verbanden zoeken tussen zelf verzamelde data en een (eigen) besluit trekken
Reflecteren over		Kritisch nadenken over en argumenten afwegen zoals in een dialoog, een gedachtewisseling, een paper
Testen	Toetsen	
Toelichten	Beschrijven, uitleggen	
Toepassen	Gebruiken, hanteren, inzetten	
Toetsen	Testen	
Uitleggen	Beschrijven, toelichten	
Verklaren	Beargumenteren	Motiveren, uitleggen waarom

7 Concordantie

7.1 Concordantietabel

De concordantietabel geeft duidelijk aan welke leerplandoelen de doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties (BK) realiseren.

Leerplandoel	doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties
1	BK 4
2	BK 1; BK 2
3	BK 4
4	BK 3
5	BK 2
6	BK 7
7	BK 6; BK b
8	BK 1
9	BK 5
10	BK 2
11	BK 13
12	BK 13
13	BK 13
14	BK 12
15	BK 13
16	BK i
17	BK 1
18	BK f
19	BK c
20+	–
21	BK g
22+	–
23+	–
24	BK d
25+	–
26	BK h

27	BK 4
28	BK 12
29	BK 14
30	BK 9
31	BK 8
32	BK 10; BK 11; BK a; BK j
33	BK e
34	BK a

7.2 Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties

1. De leerlingen werken in teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures).
2. De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.
3. De leerlingen handelen economisch en duurzaam.
4. De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.
5. De leerlingen werken deontologisch correct, met oog voor privacy en discretie.
6. De leerlingen informeren zich en rapporteren volgens procedures eigen aan de organisatie.
7. De leerlingen observeren feiten objectief.
8. De leerlingen begeleiden publiekstromen binnen een gesimuleerde context.
9. De leerlingen voorkomen onveilige situaties binnen een gesimuleerde context.
10. De leerlingen treden op bij incidenten en crisissituaties binnen een gesimuleerde context.
11. De leerlingen bieden hulp en bijstand aan personen.
12. De leerlingen analyseren sectorspecifieke wetgeving.
13. De leerlingen lichten de grondrechten en andere relevante bevoegdheden en verplichtingen toe.
14. De leerlingen lichten de organisatie van verschillende sectoren toe.

Aanvullende onderliggende kennis

De opgenomen kennis staat steeds in functie van de specifieke vorming van deze studierichting.

- a. Bewakingstechnieken, -methodes en -procedures
- b. Communicatieapparatuur
- c. Conflictbeheersing
- d. EHBO
- e. Elementaire brandbestrijdingstechnieken en -procedures
- f. Groepsgedrag
- g. Maatschappelijke en culturele gedragingen en gewoontes
- h. Ontwijkingstechnieken
- i. Sociale partners en de specifieke collectieve regelingen van toepassing op de bewakingssector
- j. Technieken van alarmering, plaatsontuiming en (massa-)evacuatie

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Situering	6
2.1	Beginsituatie	6
2.2	Plaats in de lessentabel.....	7
3	Pedagogisch-didactische duiding	7
3.1	Integrale veiligheid en het vormingsconcept.....	7
3.2	Krachtlijnen	7
3.3	Opbouw.....	8
3.4	Aandachtspunten.....	8
3.5	Leerplanpagina.....	11
4	Leerplandoelen	11
4.1	Basiscompetenties veiligheidsberoepen.....	11
4.2	Recht	14
4.3	Mens en samenleving	17
4.3.1	Communicatie en gedrag.....	17
4.3.2	Samenleving.....	19
4.4	Veiligheidstechnieken	21
5	Basisuitrusting	26
5.1	Infrastructuur	26
5.2	Materiaal, toestellen, machines en gereedschappen.....	27
6	Glossarium	28
7	Concordantie	30
7.1	Concordantietabel.....	30
7.2	Doelen die leiden naar een of meer beroepskwalificaties	31